اداره آموزش و پرورش کچساران		دبیرستان شاهد اهل بیت (ع)		نمره	مهر آموزشگاه
سوالات نوبت اول	درس: فارسی ۳	پایه: دوازدهم تجربی الف	دبیر: فرناز محمدی		
نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۰۶	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه			

سؤالات

قلمرو زبانی(۷ نمره)

۱* معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.(۱نمره)

الف) از این بوستان که بودی ما را چه **تحفه** کرامت کردی؟

ب)گفت: تا **داروغه** را گوییم در مسجد بخواب

ج) بخروش چو شرزه شیر **ارغند**

د)در غرفه های مساجد یا **مدرس** های مدارس می نشستند.

۲* املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.(۱ نمره)

الف) پیرمرد از داخل (کاذیه – کازیه) روی میز یک پاکت کهنه برداشت.

ب)گفت: از (بهر – بحر) غرامت جامه ات بیرون کنم.

ج) چشمه ی آب سردی که در (تموز – طموز) سوزان کویر از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.

د)تن زجان و جان ز تن(مسطور – مستور) نیست.

۳* در عبارت های زیر املای چهار واژه نادرست است، درست هر یک را بنویسید.(۱نمره)

الف)دیوارهای کهن روم که هنوز تاق ضربی دروازه های آن باقی است.....

ب) نمی پذیرفتید و طفره می رفتید ولی اسرار های من بود که بوی التماس می داد.....

ج) محبت چون به قایت رسید آن را عشق خوانند.....

د) یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برده و در بهر مراقبت مستغرق شده.....

۴* درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را تعیین کنید.(۷۵/)

الف) فعل "نیست"در هر دو مصراع بیت زیر، اسنادی است.

سرمن از ناله ی من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست

ب) در گروه اسمی " بانک اعتبارات ایران" واژه ی ایران مضاف مضاف الیه است.

ج)نقش دستوری ضمیر"م" در قسمت مشخص شده مضاف الیه است.

بوی **گلم** چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.

۵*نوع حرف "و" (ربط، عطف) را در هر یک از مصراع های زیر مشخص کنید.(۵/نمره)

الف)امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو ب) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ

۶* نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.(۵/)

الف)عشق حقیقی **دل** و جان را پاک می گرداند.

ب) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهر دلبند

www.kamoon.ir

۷* نوع حذف(حذف به قرینه ی لفظی/ حذف به قرینه ی معنوی) را در عبارت های زیر مشخص کنید.(۵/نمره)

الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از وطن است

ب) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری

۸* با توجه به بیت های زیر، درستی و نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید.(۵/)

"گفت تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب گفت: مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست

گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت: والی از کجا در خانه ی خمار نیست"

الف) در بیت دوم فعل "شویم" اسنادی و فعل "نیست"، غیراسنادی است.

ب) در بیت اول، "خوابگاه مردم" یک ترکیب اضافی و " مردم بدکار" یک ترکیب وصفی است.

۹* با توجه به بیت های زیر به سوالات پاسخ دهید.(۱ نمره)

از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند

ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند

ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند

الف) در بیت اول حذف به قرینه ی لفظی است یا معنوی؟

ب) یک ترکیب وصفی در بیت دوم بیابید.

ج) کاربرد معنایی فعل "شو" اسنادی است یا غیراسنادی؟

د)هسته ی گروه اسمی "این پند سیاه بخت فرزند" را تعیین کنید.

۱۰* در بیت زیر، ترکیب اضافی را مشخص کنید."(۲۵/)

" تو مشت درشت روزگاری"

قلمرو ادبی(۵ نمره)

۱۱* بیت های زیر را کامل کنید.(۱ نمره)

..... تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

آیینه ی نگاهت پیوند صبح و ساحل .....

۱۲* مفهوم نمادین هر یک از موارد مشخص شده را بنویسید.(۵/)

ای **مرغ سحر** عشق ز **پروانه** بیاموز کان سوخته را جان شده و آواز نیامد

۱۳* هر یک از آرایه های "تلمیح، مجاز و اسلوب معادله" در کدام بیت، دیده می شود؟(۷۵/)

چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان/ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان

ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است/ مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است

با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است/ ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

۱۴* با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید.(۷۵/)

"فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد."

الف) یک مورد اضافه ی تشبیهی در متن بیابید.

ب)کدام واژه استعاره است؟ مفهوم آن را بنویسید.

www-kanoon-ir

۱۵* جاهایی خالی را با واژه های مناسب پر کنید.(۵/)

به غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر مسایل سیاسی و اجتماعی است..... می گویند. در سروده های شاعرانی چون محمدتقی بهار،.....و فرخی یزدی می توان نمونه های آن را یافت.

۱۶* در بیت زیر، مفهوم کنایه ی مشخص شده را بنویسید.(۵/)

در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت

۱۷* بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام(همسان) بررسی کنید.(۵/)

"نی حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید"

۱۸* نام پدیدآورنده ی آثار زیر را بنویسید.(۵/)

الف) کویر: ب) تمهیدات:

قلمرو فکری(۸ نمره)

۱۹* معنی هر یک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.(۴نمره)

الف) وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد(۵/ نمره)

ب) نی حدیث راه پرخون می کند قصه های عشق مجنون می کند(۵/ نمره)

ج) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند(۵/)

د)هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت(۵/)

ه) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.(۵/)

و) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه ی عقل ها افزون آید.(۷۵/)

ز) آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد.(۷۵/)

۲۰*مفهوم کلی مصراع های دوم بیت های زیر را بنویسید.(۵/)

ابر و باد و مه و خورشید و فلک درکارند تا تو نانی به کف آری و به غلفت نخوری

گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز

۲۱* هر یک از مصراع های زیر به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟(۵/)

الف) گفت: "دیناری بده پنهان و خود را وارهان" .....

ب) گفت: " جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست".....

۲۲* با توجه به بیت "در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت" از نظر خردمندان چه کسی محترم است؟(۵/)

۲۳* مفهوم مشترک بیت های زیر را بنویسید.(۵/)

الف) شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته مپسند

ب) دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟/ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟

۲۴* درک و دریافت خود را از عبارت زیر بنویسید.(۵/)

www-kanoon-ir

ای عزیز به خدا رسیدن فرض است و لابد هر چه به واسطه ی آن به خدا رسند فرض باشد به نزدیک طالبان.

۲۵* هر یک از ابیات زیر را به مفهوم خود در روبرو وصل کن.(انمره)

در عالم پیر هر کجا برنایی است/عاشق بادا که عشق خوش سودایی است الف) بلندی کوه دماوند

آیین طریق از نفس پیر مغان یافت/ آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند ب)ترک خود در عشق

آتش عشق است کاندر نی فتاد/ جوشش عشق است کاندر می فتاد ج)توصیه به عاشقی

ای دیو سپید پای دربند / ای گنبد گیتی ای دماوند د)عشق عامل حرکت و پویایی

ه)ضرورت توسل به مرشد و مراد

۲۶* مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟(۵/)

چه خوش گفته اند که " امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولا از سوءهاضمه می میرند."

"ذهن خود را به روی موفقیت باز کنید و بگذارید تلاش‌هایتان به ثمر برسد!"